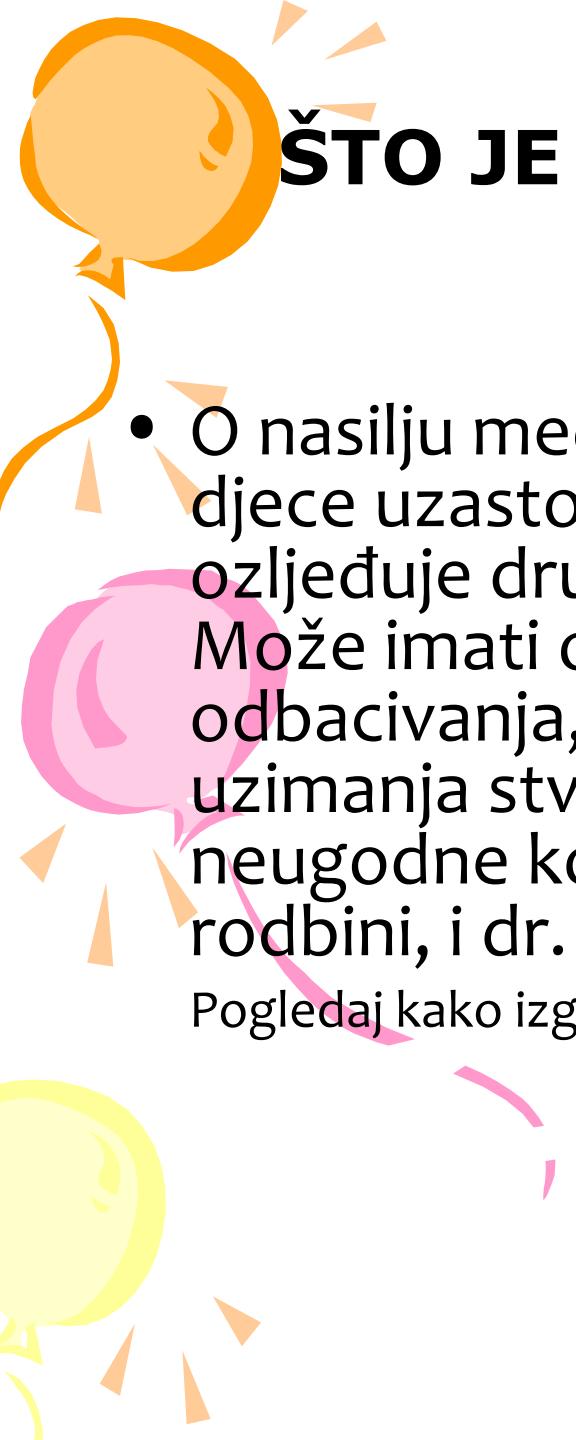

Nasilje među djecom i mladima *Bullying*

**Istraživanje o prisutnosti nasilja među djecom
u OŠ Grada Križevci**

**Udruga HERA Križevci
Studeni 2012**

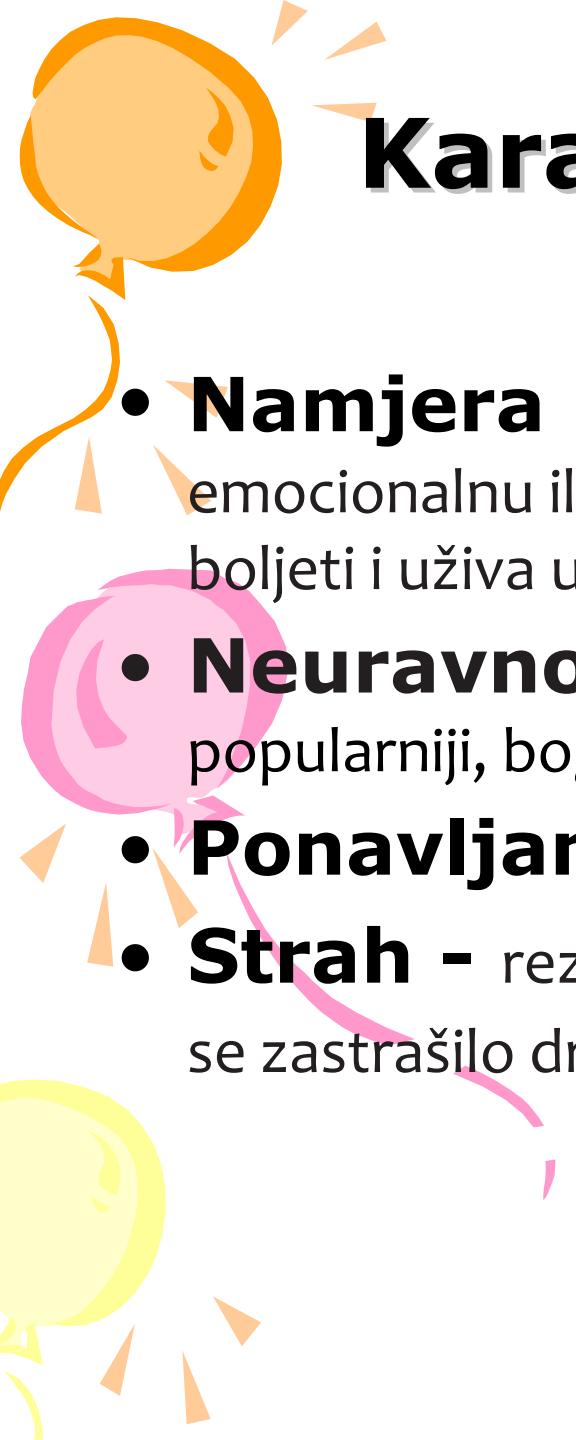
ŠTO JE NASILJE MEĐU DJECOM I MLADIMA?

- O nasilju među djecom govorimo kad jedno ili više djece uzastopno i namjerno uznemiruje, napada ili ozljeđuje drugo dijete koje se ne može braniti. Može imati oblik prijetnji, tjelesnih ozljeda, odbacivanja, ruganja, zadirkivanja, ogovaranja, uzimanja stvari, uništavanja stvari... Često uključuje neugodne komentare o djetetu, njegovoј obitelji, rodbini, i dr. ("Mama ti je debela!". Nemaš tatu, nemaš mamu!. Pogledaj kako izgledaš!..)

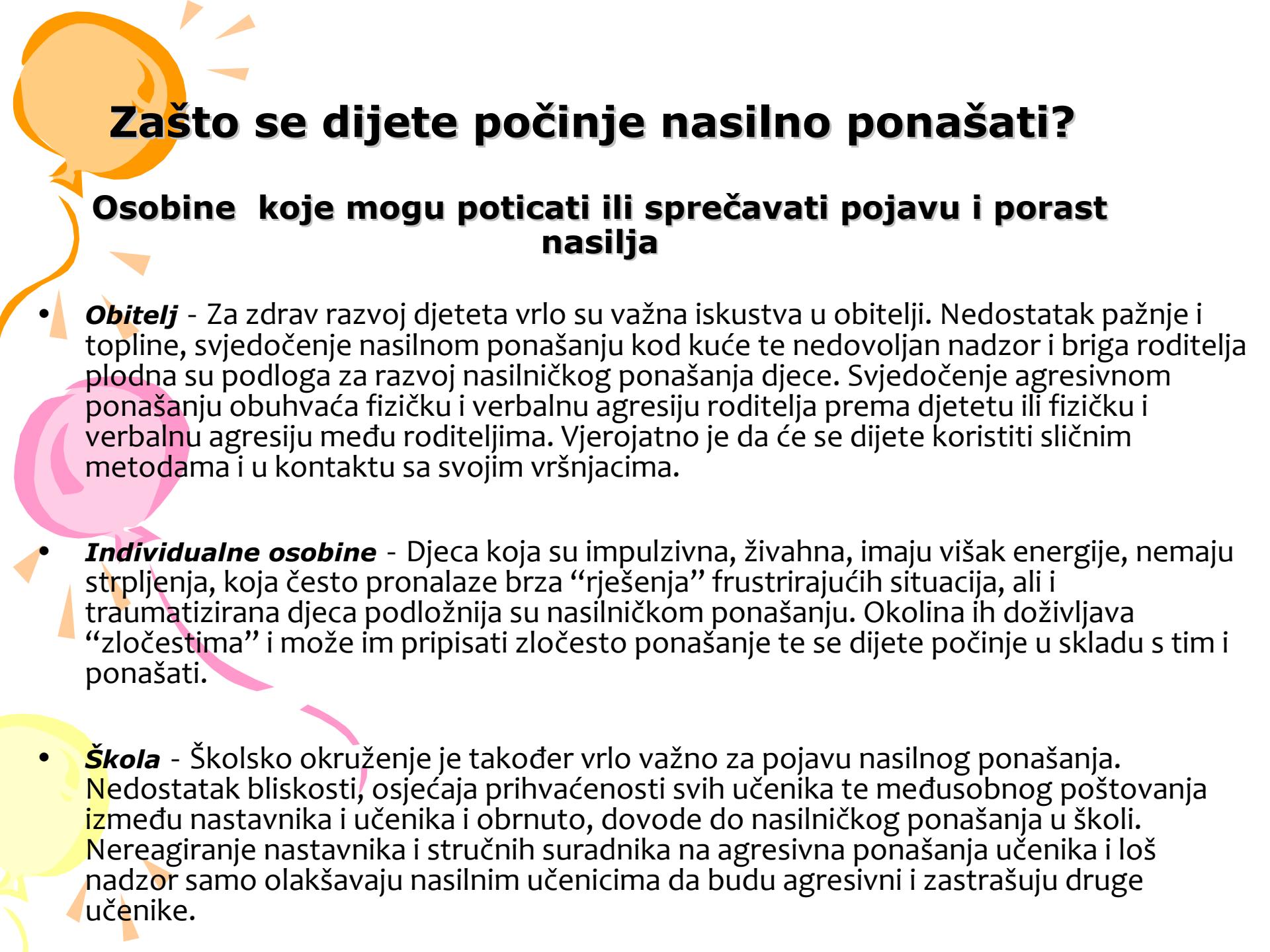
Oblici nasilja:

- **fizičko** – udaranje, guranje, nanošenje boli, uzimanje osobnih stvari, čupanje, fizičko sputavanje,...
- **psihičko - verbalno** - ruganje, ucjenjivanje, zadirkivanje, ogovaranje, omalovažavanje, nazivanje nadimcima koji se djetetu ne sviđaju, ismijavanje, prijetnja,...
- **socijalno/emocionalno nasilništvo**– pritisak na druge da se ne druže, ogovaranje, ignoriranje, uvredljive grimase i kretnje, namjerno isključivanje i nepozivanje u društvo, ...
 - * **seksualno** – neželjeni dodiri, štipkanje, komentari, ...
 - * **kulturalno** – vrijedjanje na nacionalnoj, religijskoj i rasnoj osnovi, ...
 - * **ekonomsko nasilništvo** – krađa, iznuđivanje novca,...
- **nasilje preko interneta ili mobitela – cyberbullying** – slanje zlobnih, prijetećih i uvredljivih poruka ili slika, stavljanje na Internet, predstavljanje pod tuđim imenom

Karakteristike nasilja:

- **Namjera povređivanja** - nasilnik želi nanijeti emocionalnu ili fizičku bol, očekuje da će njegovi postupci boljeti i uživa u promatranju patnje
- **Neuravnoteženost snaga** - stariji, jači, popularniji, bogatiji,
- **Ponavljanje** – nije jednokratan događaj
- **Strah** - rezultat sistemskog nasilja koje se koristi da bi se zastrašilo druge – cilj a ne sredstvo

Zašto se dijete počinje nasilno ponašati?

Osobine koje mogu poticati ili sprečavati pojavu i porast nasilja

- **Obitelj** - Za zdrav razvoj djeteta vrlo su važna iskustva u obitelji. Nedostatak pažnje i topline, svjedočenje nasilnom ponašanju kod kuće te nedovoljan nadzor i briga roditelja plodna su podloga za razvoj nasilničkog ponašanja djece. Svjedočenje agresivnom ponašanju obuhvaća fizičku i verbalnu agresiju roditelja prema djetetu ili fizičku i verbalnu agresiju među roditeljima. Vjerojatno je da će se dijete koristiti sličnim metodama i u kontaktu sa svojim vršnjacima.
- **Individualne osobine** - Djeca koja su impulzivna, živahna, imaju višak energije, nemaju strpljenja, koja često pronalaze brza "rješenja" frustrirajućih situacija, ali i traumatizirana djeca podložnija su nasilničkom ponašanju. Okolina ih doživljava "zločestima" i može im pripisati zločesto ponašanje te se dijete počinje u skladu s tim i ponašati.
- **Škola** - Školsko okruženje je također vrlo važno za pojavu nasilnog ponašanja. Nedostatak bliskosti, osjećaja prihvaćenosti svih učenika te međusobnog poštovanja između nastavnika i učenika i obrnuto, dovode do nasilničkog ponašanja u školi. Nereagiranje nastavnika i stručnih suradnika na agresivna ponašanja učenika i loš nadzor samo olakšavaju nasilnim učenicima da budu agresivni i zastrašuju druge učenike.

Istraživanje o prisutnosti nasilja među djecom u gradu Križevci

Predmet istraživanja

- ispitati prisutnost nasilja među djecom, pojavn oblike, učestalost nasilja, reakcije na nasilje, te mišljenja djece o suzbijanju problema nasilja

Ciljevi istraživanja

- Utvrditi problem i pojavn oblike nasilja u OŠ Ljudevita Modeca Križevci i OŠ Vladimira Nazora Križevci
- Definirati preporuke u cilju prevencije nasilja među djecom

Metode rada:

Uzorak ispitanika

učenici oba spola od
petog do osmog razreda

OŠ Ljudevita Modeca
i OŠ Vladimira
Nazora

ukupan broj učenika 910
ispitano 368 učenika – 40 %

Tehnika istraživanja

anketa

Mjerni instrument

Upitnik od 12 pitanja
11 zatvorenih pitanja
1 otvoreno pitanje

Suradnici u istraživanju:

OŠ Ljudevita Modeca Križevci

OŠ Vladimira Nazora Križevci

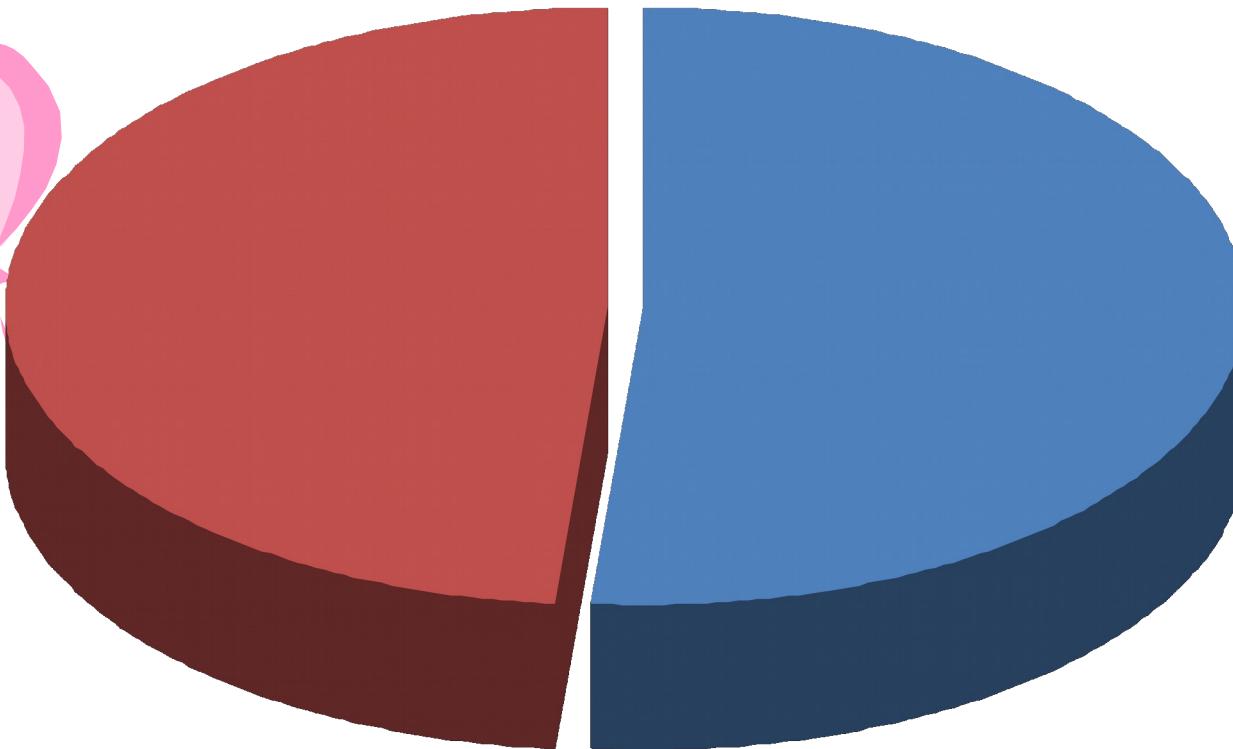
Istraživanje podržali:

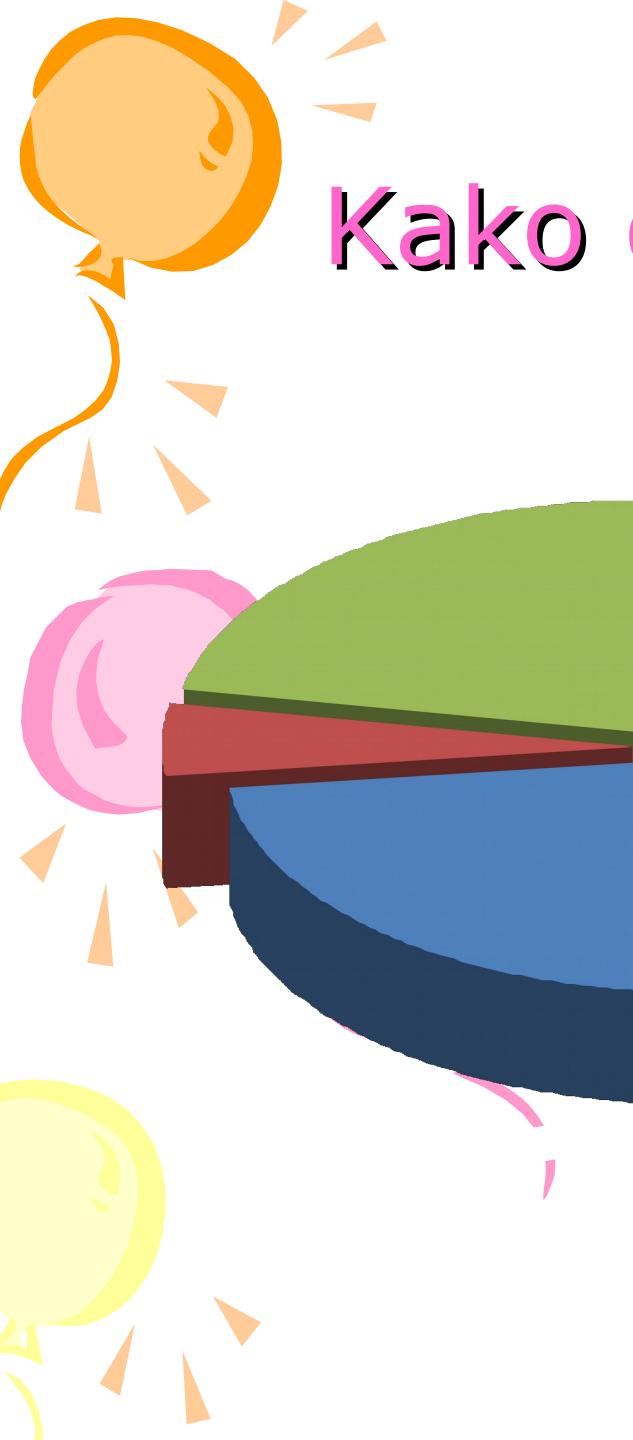
Grad Križevci

Županija Koprivničko križevačka

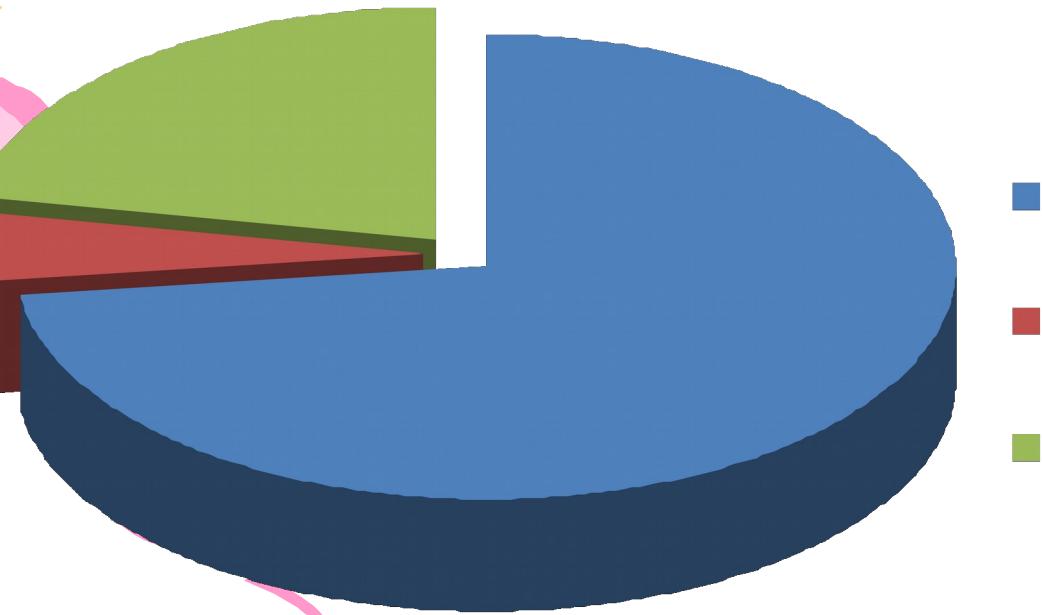
Rezultati istraživanja:

Spol

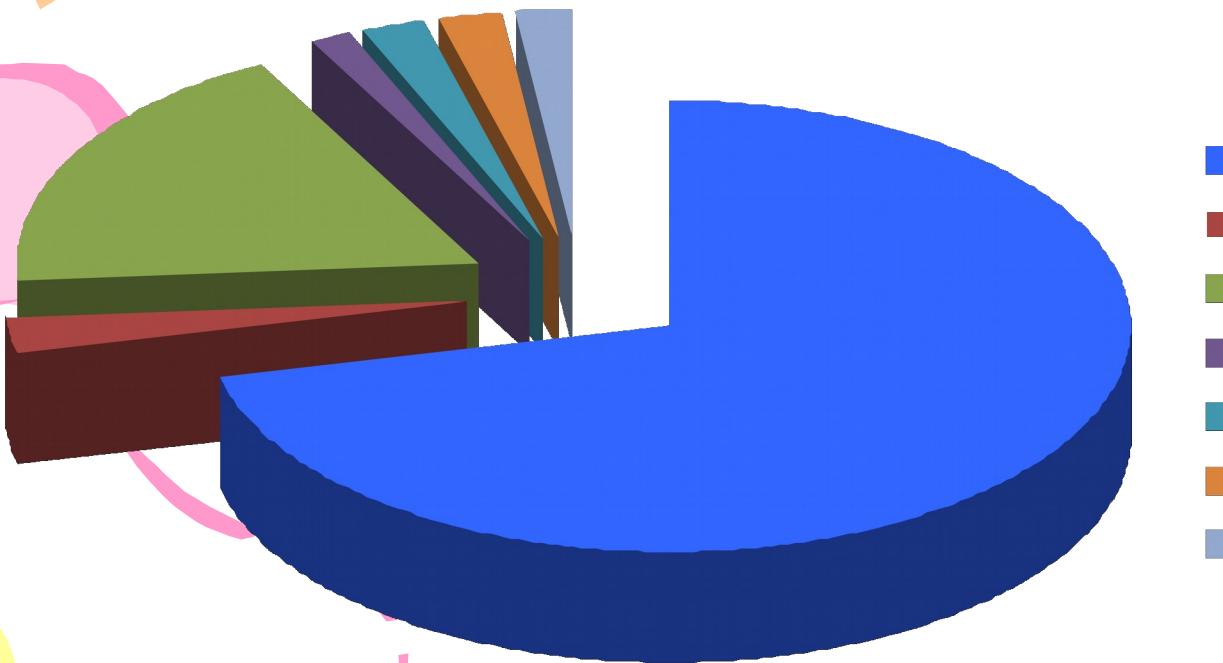

Kako doživljavaš školu?

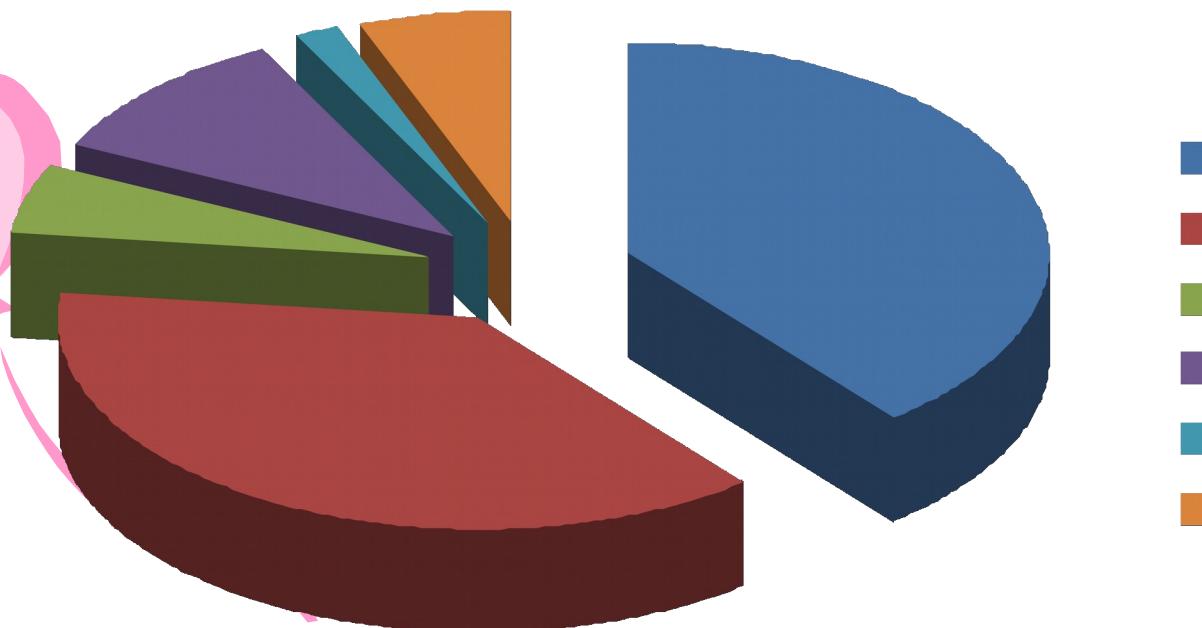

-
-
-

Kako se osjećaš u školi?

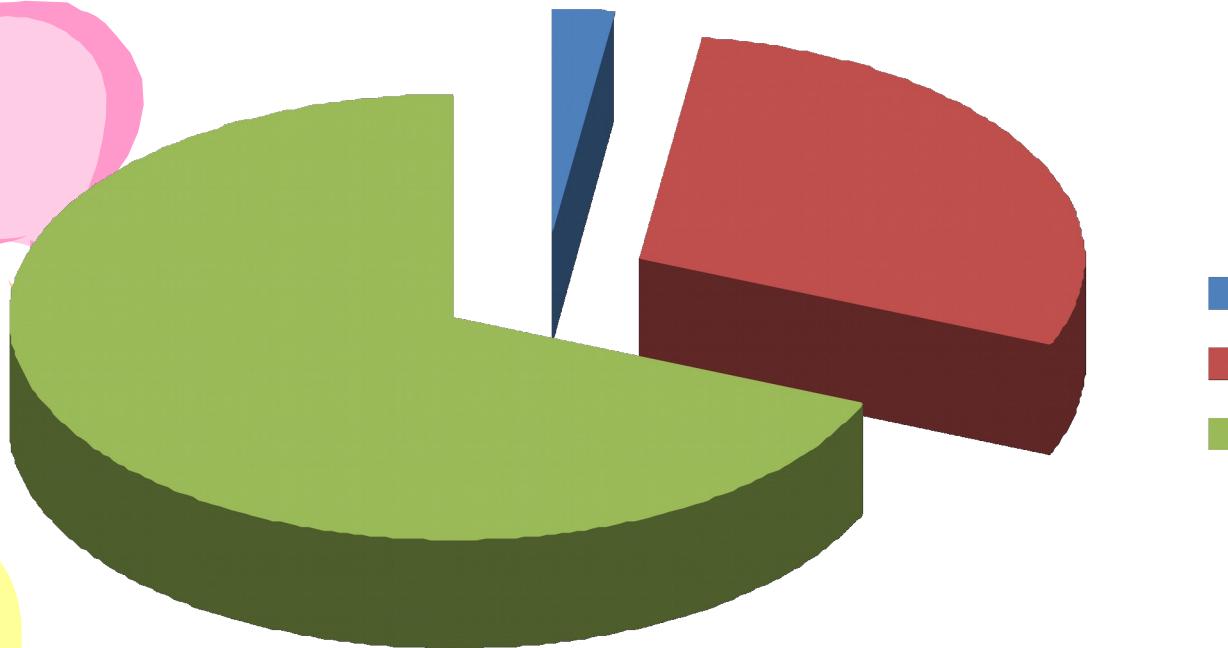

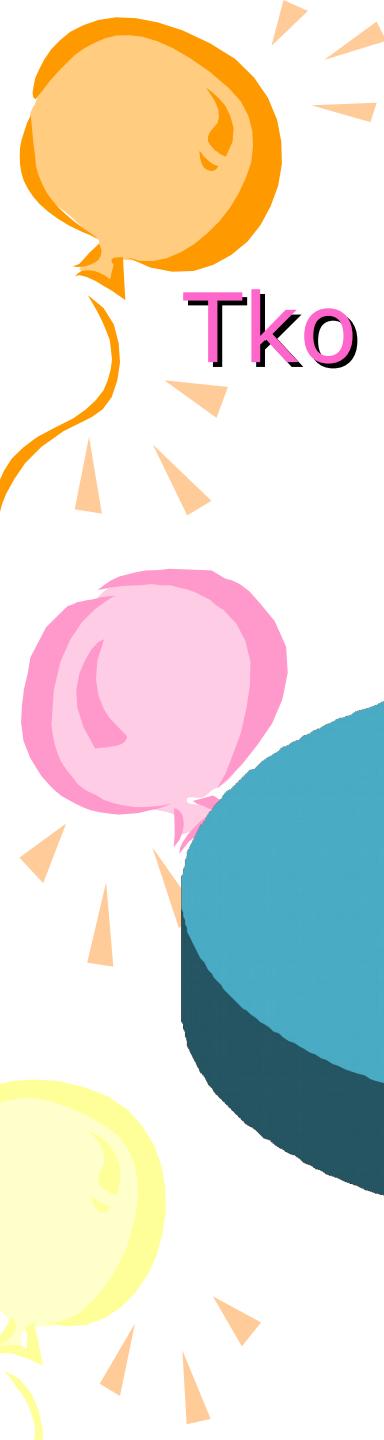
Koји облик насиља је најчешћи у школи?

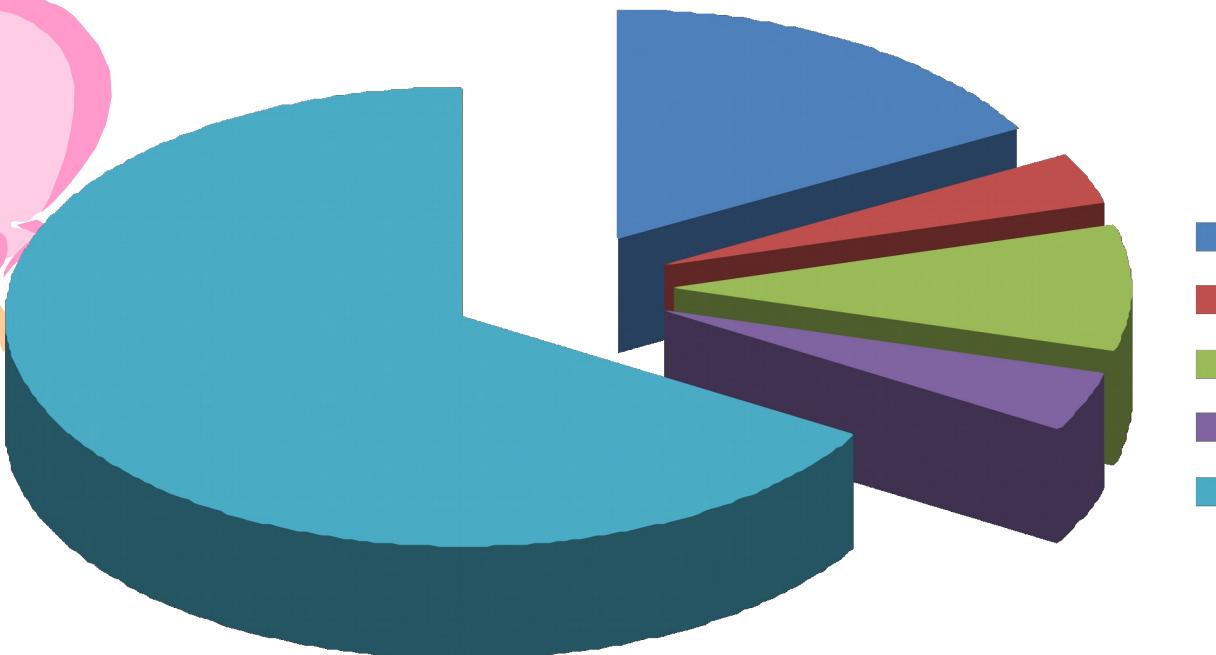

**Da li te u školi netko tuče, vrijeda, ogovara,
prijeti da će ti nešto napraviti?**

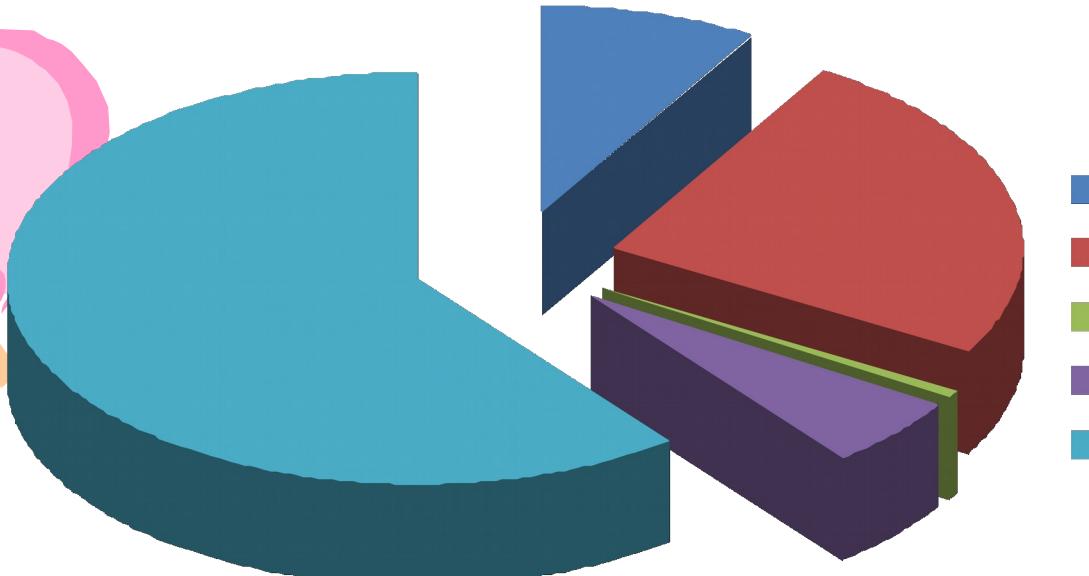

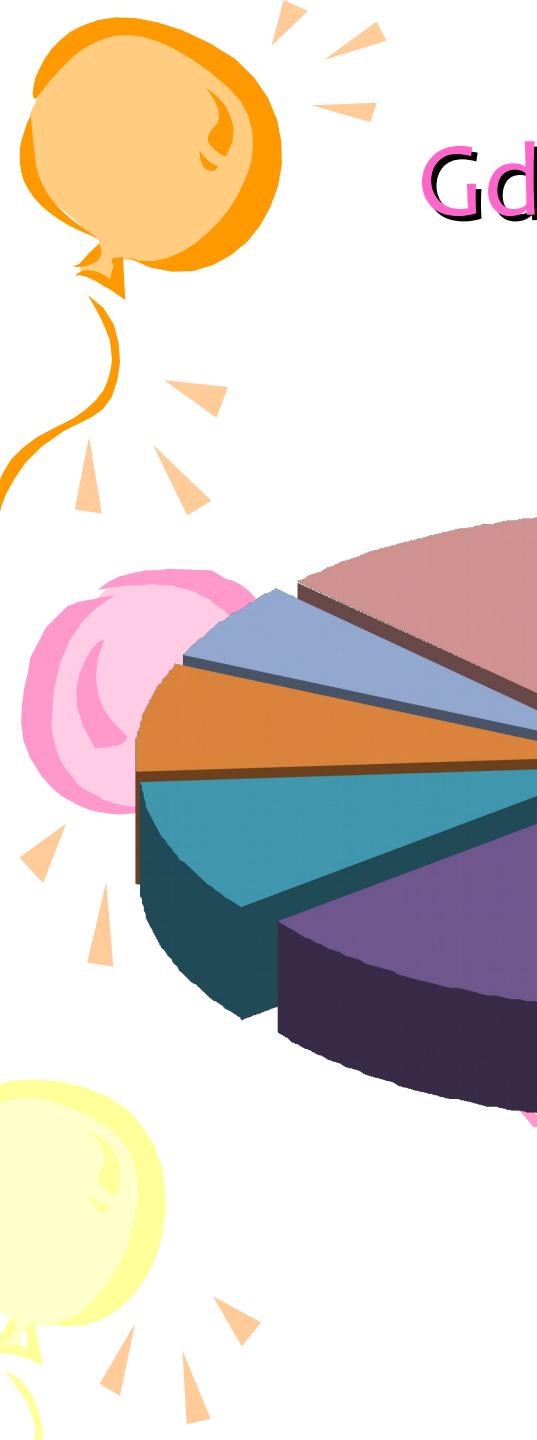
Tko te tuče, vrijeda ili ogovara?

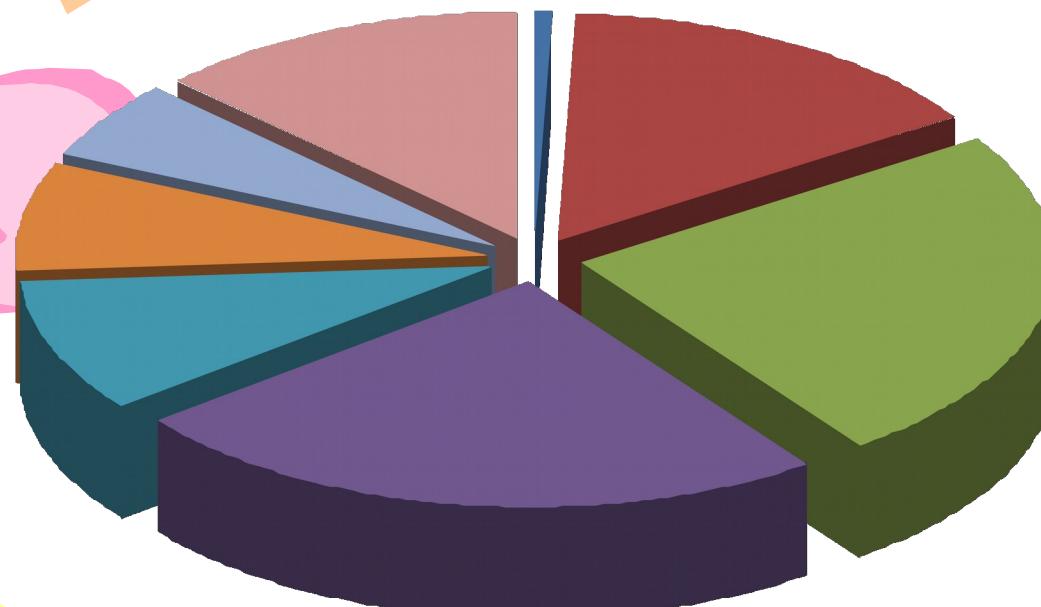

Tko najčešće zlostavlja?

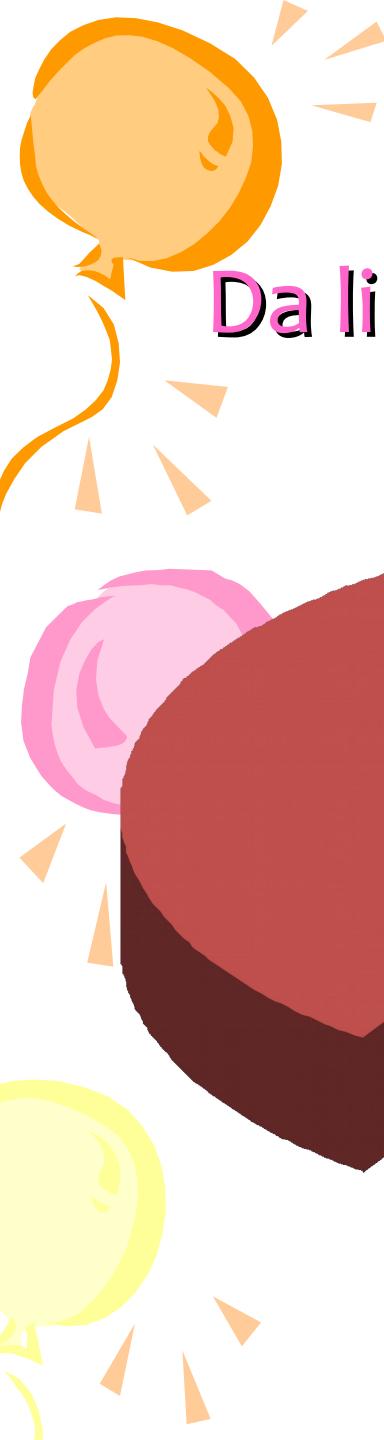

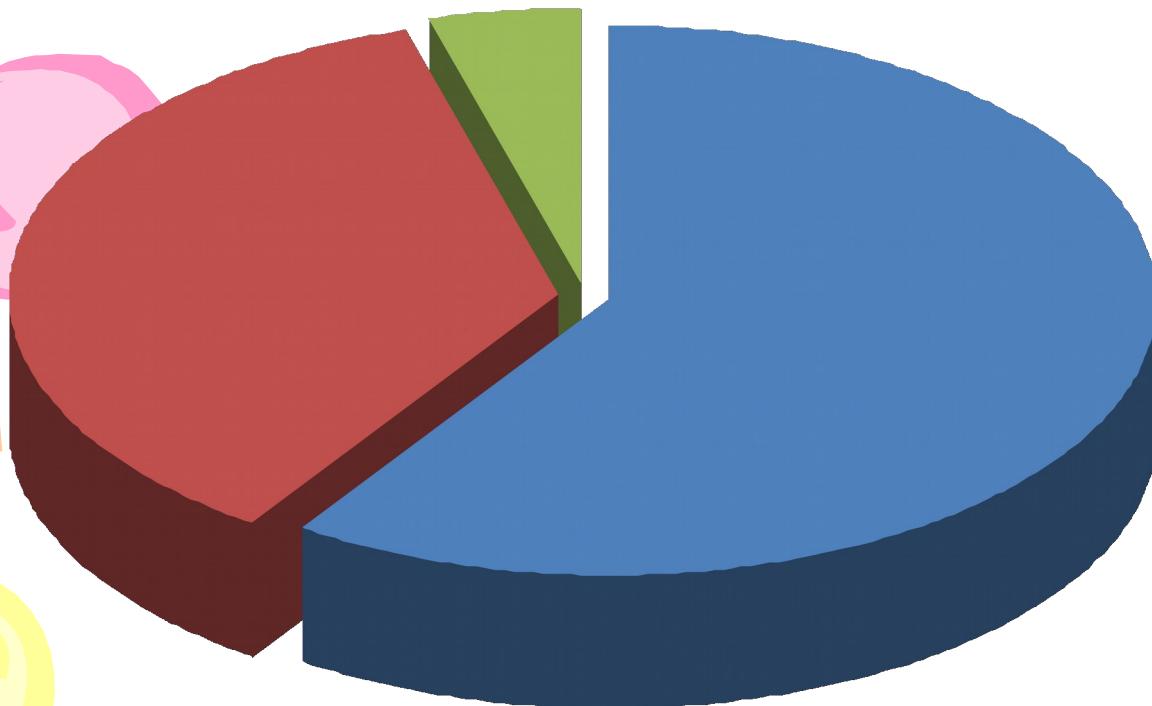
Gdje se najčešće događa zlostavljanje?

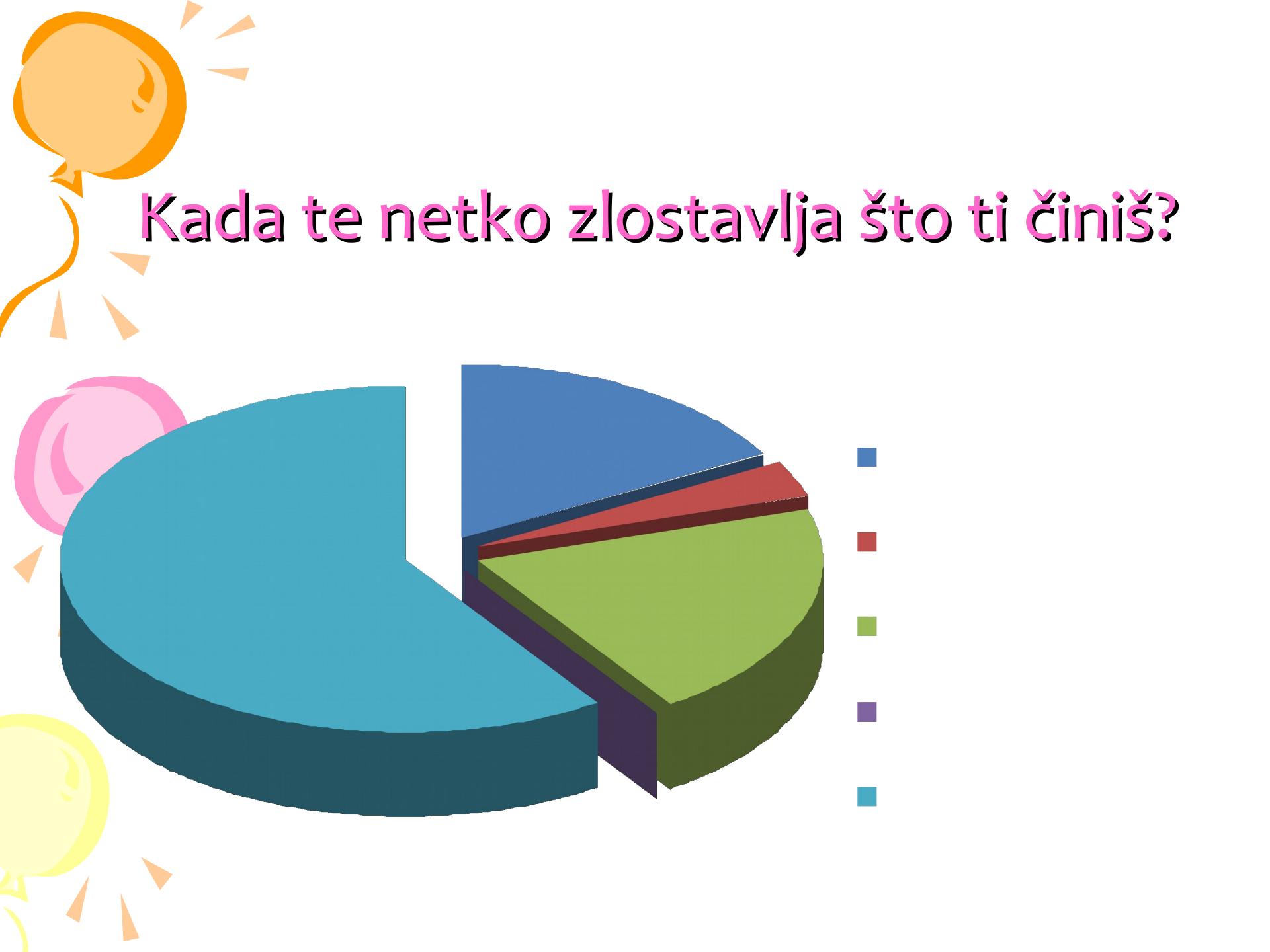
- Škola
- Domovina
- Ulica
- Prehrambeni lanac
- Industrijski pogon

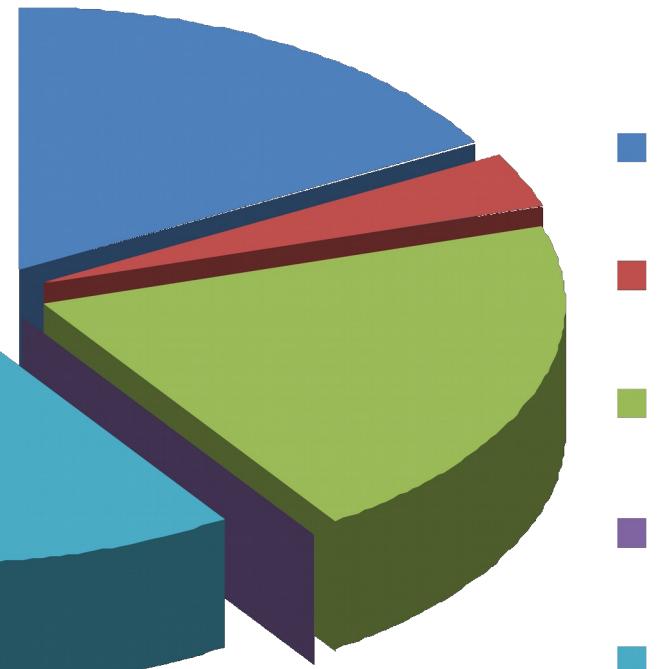
Da li si ti nekome napravio loše stvari?

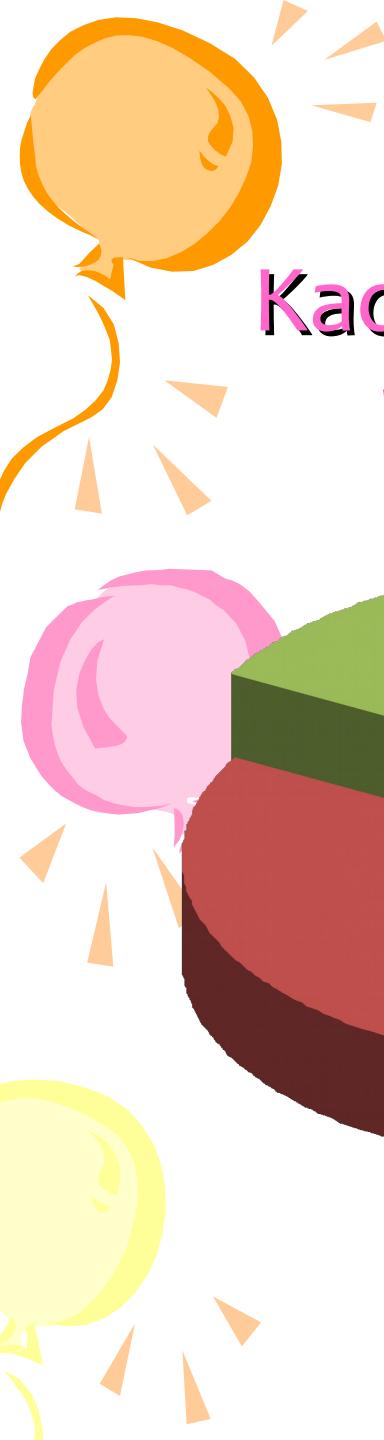

- -
 -
-

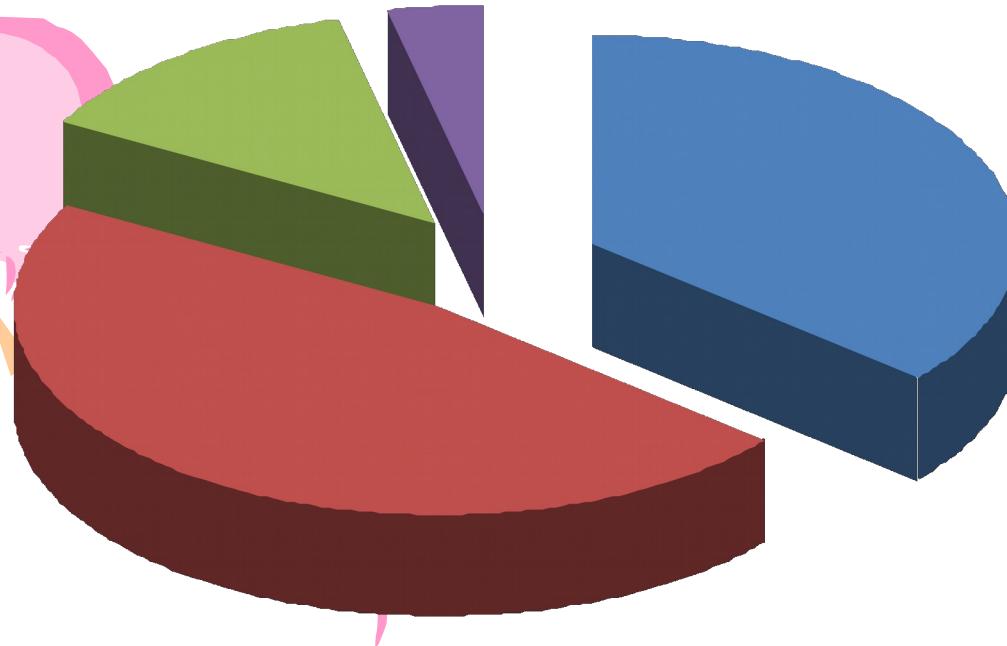

Kada te netko zlostavlja što ti činiš?

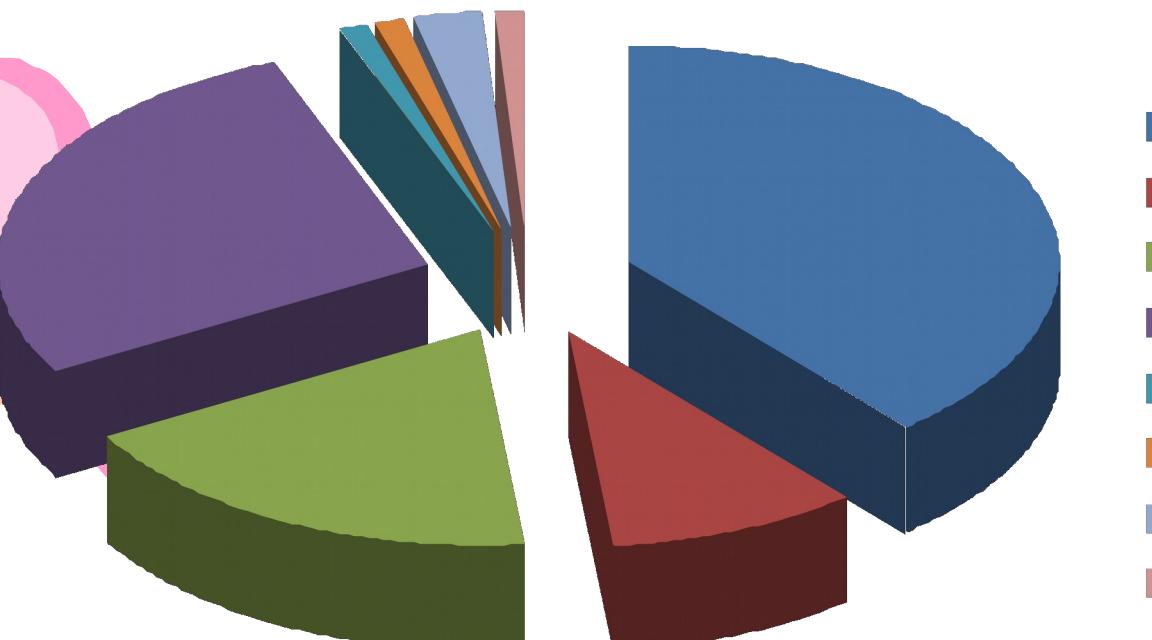

Kada vidiš da je neko nasilan prema
nekom vršnjaku, što ti učiniš?

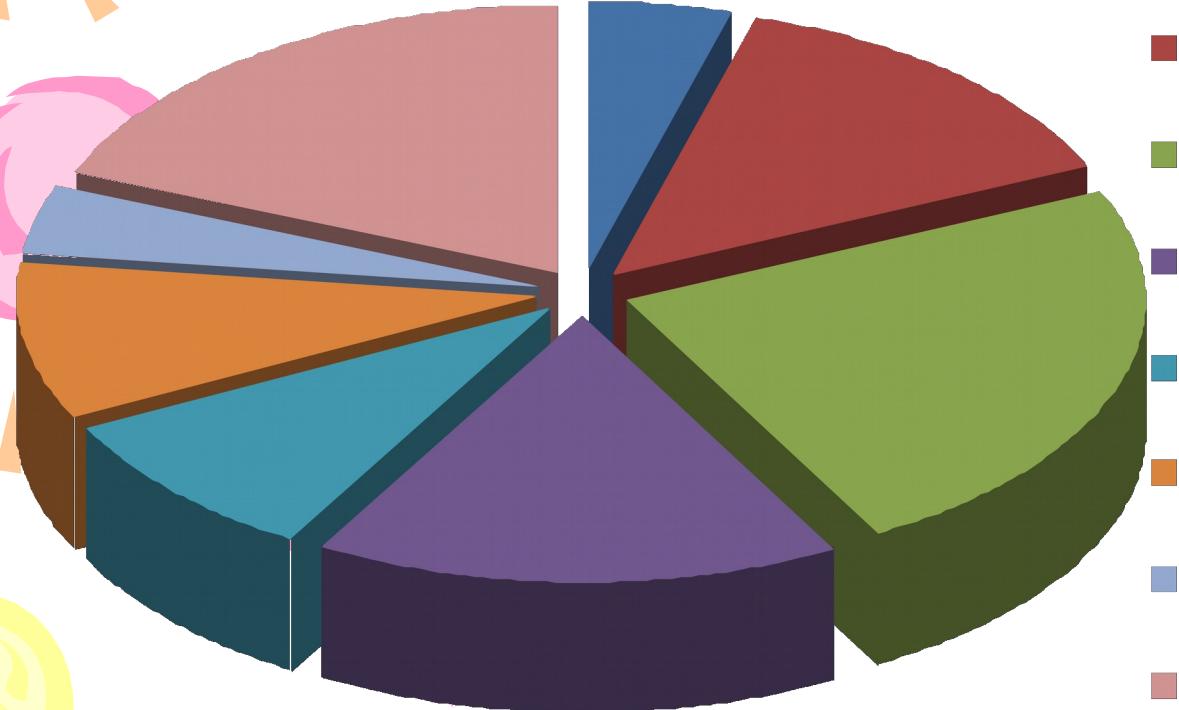

Od koga bi tražio pomoć da te netko zlostavlja?

Prijedlozi učenika za sprečavanje nasilja?

OBRAZLOŽENJE:

U istraživanju je sudjelovalo 368 učenika u dvije osnovne škole u Križevcima, i to 189 dječaka i 179 djevojčica.

Istraživanje je bilo anonimno, bez ograničenja vremena za ispunjavanje ankete.

Djeca se u školi u većem postotku (73,10%) osjećaju sigurno, no postotak od 4,89% djece koja se nesigurno osjećaju nije zanemarujući.

Očekivano je da je najveći broj zlostavljanja fizički i emocionalni, no i broj ostalih nasilja nije zanemariv.

Vršnjačkog nasilja ima prilično i u porastu je, što je i iz ovoga istraživanja vidljivo.

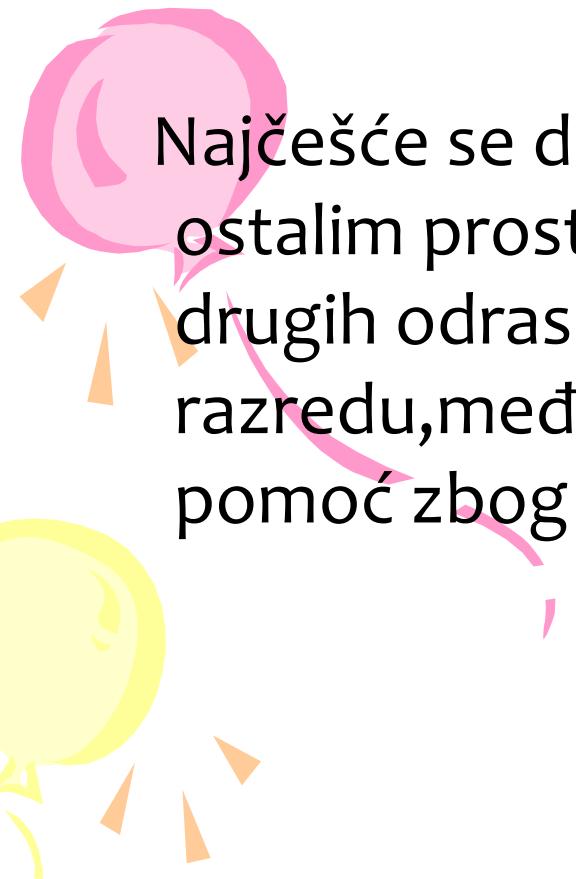
U situaciji da ih netko zlostavlja većina učenika bi se obratila roditeljima (38,98%), a nakon toga nastavnicima (27,50%), dok bi od institucije (policije) pomoć tražilo samo 2,50%.

Zanimljivo je pratiti razmišljanja učenika i njihove prijedloge kako bi se nasilje među djecom spriječilo. Ima dosta restriktivnih mjera, ali je također zanimljivo da najveći postotak (23,64%) smatra da je edukacija najbolji način rješavanja tog velikog i učestalog problema, misleći pritom na raspon od razgovora pa do radionica i predavanja.

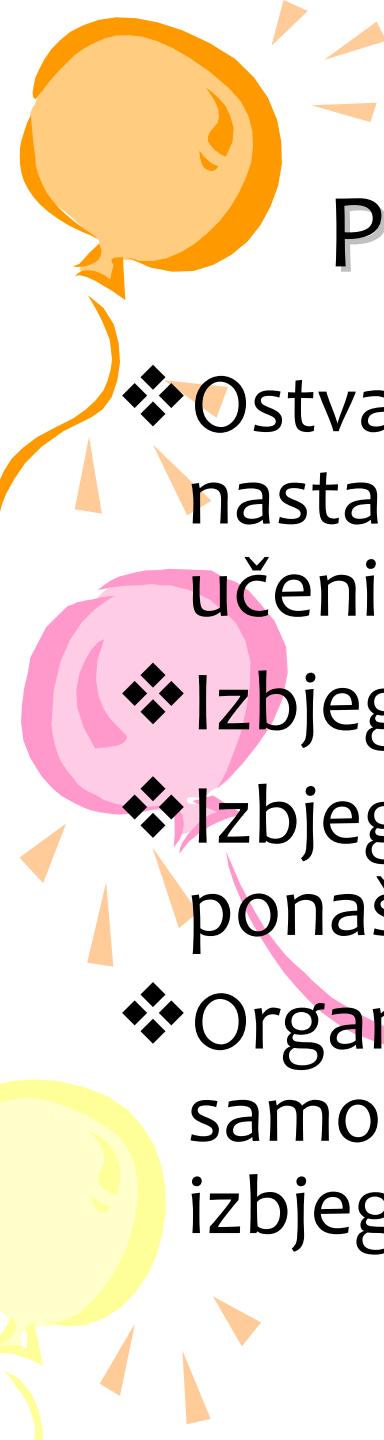

ZAKLJUČAK:

Vidljivo je da i u osnovnim školama grada Križevaca postoji problem vršnjačkog nasilja.

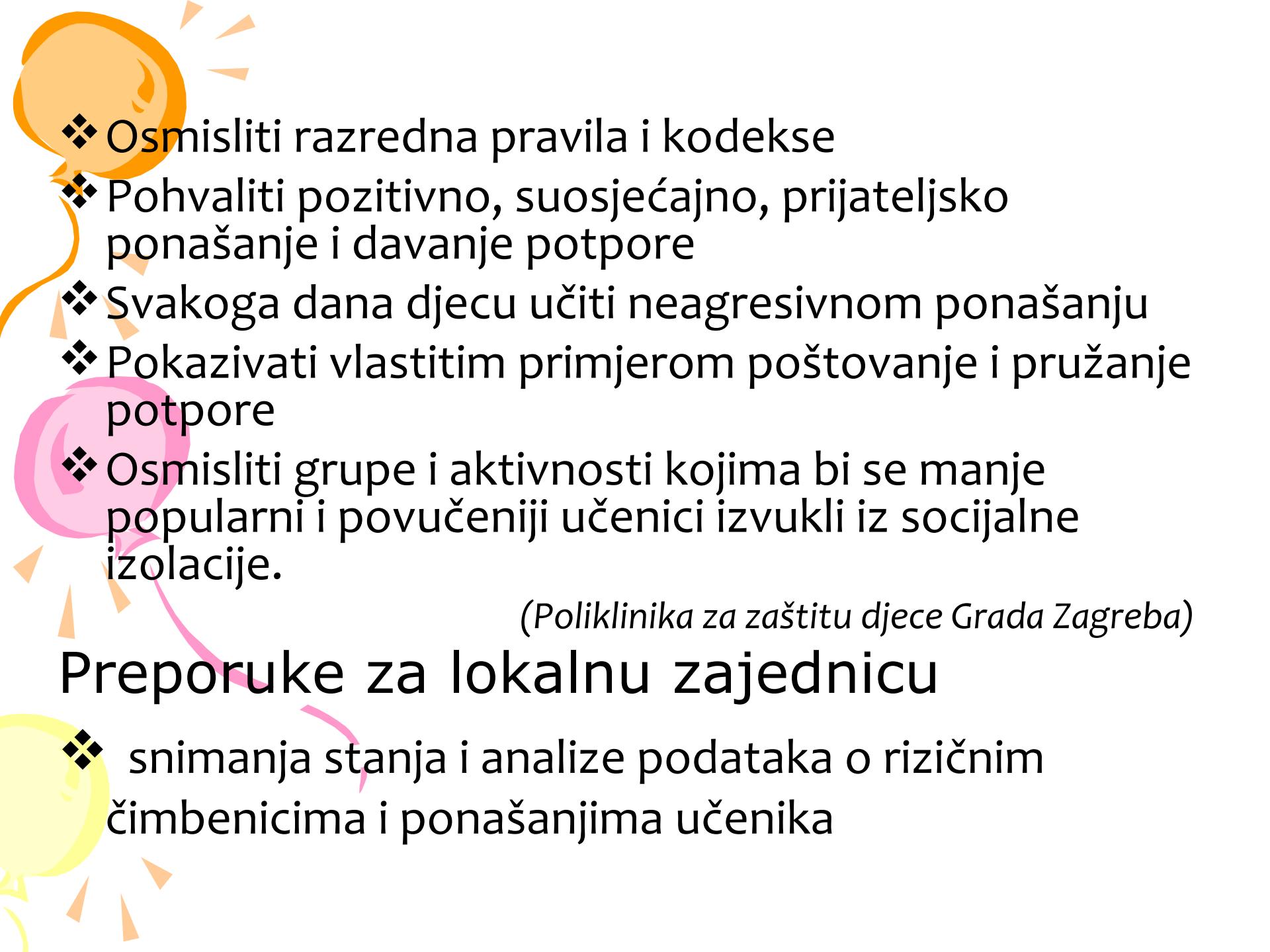

Najčešće se događa u školskim hodnicima, WC-ima, i ostalim prostorima izvan kontrole nastavnika, ili drugih odraslih osoba. Događa se i u razredu, međutim druga djeca često ne priskoče u pomoć zbog nezainteresiranosti ili straha.

Preporuke u cilju prevencije:

- ❖ Ostvariti dobru komunikaciju između nastavnika, stručnih suradnika, roditelja i učenika
- ❖ Izbjegavati stereotipe
- ❖ Izbjegavati poticanje neprijateljskog ponašanja među djecom
- ❖ Organizirati radionice socijalnih vještina, samopouzdanja, kvalitetne komunikacije i izbjegavanja konflikta...

-
- ❖ Osmisliti razredna pravila i kodekse
 - ❖ Pohvaliti pozitivno, suosjećajno, prijateljsko ponašanje i davanje potpore
 - ❖ Svakoga dana djecu učiti neagresivnom ponašanju
 - ❖ Pokazivati vlastitim primjerom poštovanje i pružanje potpore
 - ❖ Osmisliti grupe i aktivnosti kojima bi se manje popularni i povučeniji učenici izvukli iz socijalne izolacije.

(Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba)

Preporuke za lokalnu zajednicu

- ❖ snimanja stanja i analize podataka o rizičnim čimbenicima i ponašanjima učenika

- ❖ plan i program preventivnih aktivnosti na lokalnoj razini
- ❖ osnivanje koordinacijskih timova na lokalnim razinama u svrhu preventivnih aktivnosti
- ❖ osmisliti i provesti prikladne načine informiranja i savjetovanja roditelja, mladih i djece o rizicima odrastanja
- ❖ Izraditi prijedlog djelovanja pojedinih društvenih sustava s posebno rizičnim skupinama djece i mladih

(Nacionalna strategija prevencije poremećaja u ponašanju djece i mladih)

VAŽNO!

Djeca i mladi ne mogu sami rješavati problem nasilja, odgovorni su odrasli!

ZAUSTAVLJANJE NASILNIŠTVA JE ODGOVORNOST SVIH NAS!

ŠKOLA MORA BITI SIGURNO MJESTO ZA SVAKO DIJETE.

Zajedno do sigurnog i poticajnog okruženja za djecu i mlađe.